

OPGAVEFORSLAG TIL TEMAET "SYDSUDANS BØRN"

Tip en 13'er – har du styr på Sydsudans børn?

Vi har lavet en quiz om alle LæseRakettens børn, som du kan printe, når I har læst portrætterne i LæseRaketten. I kan finde Tip en 13'er-quizzen under opgaveforslag her:

<http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/laerervejledning-og-opgaver-Sydsudan/>

Rhoda:

Lav Rhodas favoritmåltid

Rhoda fortæller, at hun godt kan lide kiswa – det er en særlig slags pandekager, som er meget almindelige i Sydsudan. Find opskriften her: <http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/smag-pa-sydsudan/>

Skriv et postkort til Rhoda på engelsk

Rhoda og hendes familie taler det lokale sprog dinka. Men Rhoda lærer også engelsk i skolen.

- Eleverne kan sende et postkort til Rhoda
- Lav gerne en tegning eller sæt et billede på postkortet. Teksten skal være på engelsk
- Send postkortet ind til Hele Verden i Skole, så sørger vi for, at Rhoda får dem. Se evt. film og billeder fra tidligere år: <http://heleverdeniskole.dk/postkort/>

Hele Verden i Skole

Oxfam IBIS

Vesterbrogade 2b

1620 København V

Rig og fattig – et vendespil

Vi har et vendespil, som indeholder forskellige modsætnings-ord. I kan finde spillet her:

<http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/laerervejledning-og-opgaver-Sydsudan/>

- Lad eleverne spille vendespillet to og to
- Lad eleverne formulere sætninger med fem af modsætnings-parrene
- Diskutér i klassen, hvilke ord der passer på Rhoda, og hvilke ord der passer på dem selv

Rhoda i den varme stol

Da Rhoda var seks år, måtte hun flygte fra sin landsby sammen med sin familie. Det fortæller hun lidt om i portrættet i LæseRaketten. Men der er også meget, vi ikke får at vide. Ved hjælp af "den varme stol" kan I prøve at tale om, hvad der kan være sket.

- Lad hver elev formulere 3-5 gode spørgsmål til Rhoda
- Gennemfør et par runder med 2-3 forskellige elever i den varme stol. Det er vigtigt, at eleverne i den varme stol forsøger at leve sig ind i Rhodas historie så godt som muligt

- Når I er færdige med den varme stol, kan I samle sammen på elevernes spørgsmål og svar i klassen
- Derefter kan eleverne i mindre grupper skrive et ekstra afsnit af Rhodas historie eller lave en tegnerserie med både tekst og billeder

Lav en bold af sokker og spil kebe

Rhoda og hendes venner spiller kebe med en bold, de har lavet af sokker. I filmene kan I se, hvordan de spiller, og bagefter kan I selv prøve det i en pause eller et frikvarter:

<http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/rhoda/> eller <http://heleverdeniskole.dk/leg-i-sydsudan/>

Adeng:

Hvad er en god ven?

Adengs bedste veninde hedder Awein. De er sammen hver dag, hvis det kan lade sig gøre.

- Tal I klassen om, hvad Adeng og Awein laver sammen
- "En god ven..." Lad eleverne lave ordkort, der forsætter sætningen
- Hæng alle ordkort op og diskutér jer frem til de 10 vigtigste
- Lav et venskabstræ i klassen, og sæt de 10 ordkort op på det. Ordkortene kan evt. dekoreres. Træet kan males på en planche, eller I kan finde en flot gren

Hold et foredrag

Lad eleverne forberede et lille foredrag om Adeng.

- Eleverne skriver ca. 10 stikord og udvælger 5-6 billeder
- Eleverne øver sig på foredraget, som de enten kan holde for klassen eller for en mindre gruppe

Præsenter jeres skole

Adeng går på en pigeskole. Det er en god idé med pigeskoler, mener skolens inspektør. På hjemmesiden kan I få mere at vide om skolerne i Sydsudan: <http://heleverdeniskole.dk/skole-i-sydsudan/> - der er både film, artikler og billeder.

- Snak om forskelle og ligheder på skoler i Sydsudan og i Danmark
- Forbered en præsentation af jeres egen skole - hvad skal med i filmen? Den skal være kort - ikke mere end 3-4 minutter
- Del eleverne ind i mindre grupper
- Hver gruppe laver et storyboard til deres del af filmen
- Når grupperne er færdige skal filmen klippes sammen og evt. speakes
- Den færdige film ses i klassen og vises måske til andre klasser og/eller forældre (måske sammen med filmen fra Sydsudan)
- I kan bruge programmer fra SkoleTube til at lave filmen med: <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/film-og-foto-til-fri-brug-sydsudan/>

Debat: Fordele og ulemper ved skoleuniformer

I Sydsudan (og i øvrigt i store dele af verden) bærer eleverne skoleuniform i skolerne. Læg op til en debat i klassen.

- Del klassen op i mindre grupper
- Halvdelen af grupperne finder argumenter for skoleuniformer - den anden halvdel finder argumenter imod. Er der forskel på forholdene i Sydsudan og Danmark?
- "For skoleuniformer"- og "imod skoleuniformer"-grupperne samles og finder frem til deres fem bedste argumenter, som skrives på hvert sit kort
- Hver gruppe vælger to personer, som skal fremlægge gruppens argumenter ved en debat. Resten af klassen er tilhørere
- Efter fremlæggelsen kan der stilles spørgsmål til gruppernes repræsentanter
- Slut af med en afstemning i klassen

Ngor og Chan:

Pligter

Ngor og Chan har mange pligter i hverdagen. Det kan I læse om i LæseRaketten og se på filmen.

- Lad eleverne lave en liste over deres egne pligter derhjemme
- Tal om pligterne i klassen
- Hvor lang tid bruger elever på deres pligter hver dag?
- Får de lommepenge?
- Synes de, det er i orden med pligter derhjemme?
- Sammenlign elevernes pligter med Ngor og Chans – find forskelle og ligheder

Et interview med Ngor og Chan

Eleverne kan forestille sig, at de skal til Aweil i Sydsudan og interviewe Ngor og Chan. Eleverne arbejder sammen to og to om opgaven. Som forberedelse har de læst portrættet i LæseRaketten og set filmen på hjemmesiden.

- Eleverne forbereder 10 gode spørgsmål, som de vil stille til Ngor og Chan
- Eleverne skiftes til at interviewe hinanden ud fra de 10 spørgsmål
- Bagefter skriver de interviewet som en artikel, der kan trykkes fx i et skoleblad (se pdf med opbygning af artikel <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/laervervejledning-og-opgaver-Sydsudan/>)

En dag i Ngor og Chans liv – et rollespil på engelsk

I mindre grupper forbereder eleverne et rollespil på engelsk. Som forberedelse har de læst portrættet i LæseRaketten og set filmen på hjemmesiden. Hvis I har lavet opgaven med interviewet, kan I også bruge det. Replikker øves godt før fremlæggelsen. Kulisser, rekvisitter og kostumer kan inddrages efter ønske.

Simon og Samuel:

Lav et brætspil

Simon og Samuel vil gerne væk fra flygtningelejren. De drømmer om at flytte til byen Malakal og få en uddannelse som læge. Men der er mange forhindringer på deres vej.

- Inddel eleverne i mindre grupper, som hver skal lave et brætspil, der tager udgangspunkt i Simon og Samuels drøm og de udfordringer, der kan være på deres vej. Startfeltet er flygtningelejren og målfeltet kan fx være et hus i Malakal.
- Eleverne må først finde ud af, hvordan spillet skal se ud:
  - Hvordan kommer man fra start til mål?
  - Skal man slå med terning, vende kort, dreje med en skive eller ...?
  - Hvordan skal selve banen se ud?
  - Skal der være felter på pladen, hvor der skal ske noget specielt (ryk frem, ryk tilbage, prøv lykken-kort eller ...)?
  - Skal man kunne slås hjem? Skal der være genveje?
- Du kan give eleverne inspiration med følgende idéer:
  - Simon bliver syg og må være væk fra skolen i lang tid – det er svært at få lægehjælp i lejren. Vent en omgang.
  - Der bliver fredeligt i Sydsudan, og familierne får lov til at forlade lejren. Ryk to felter frem.
  - På vej til Malakal løber familien tør for penge. Ryk tilbage til start.
  - Samuel får ekstra hjælp til skolearbejdet af en onkel, som også bor i Malakal. Du får et ekstra slag.
- Når alle grupper har lavet deres spil, kan I lave en spilletime, hvor eleverne kan spille hinandens spil.

På besøg i en flygtningelejr

Eleverne skal lave en reportage fra et besøg i flygtningelejren, hvor de møder Simon og Samuel. Som forberedelse har eleverne læst portrættet i LæseRaketten og set filmen på hjemmesiden. Eventuelt kan de også læse denne artikel: <http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/born-pa-flugt/>

- Reportagen kan laves til en avis
- Reportagen kan laves til en radio
- Reportagen kan laves som et tableau, hvor I laver en model af flygtningelejren med telte, containere mv. og udstiller den sammen med korte forklarende tekster og billeder

James:

Skriv et postkort til James på engelsk

James og hans familie taler det lokale sprog nuer. Men han lærer også engelsk i skolen.

- Eleverne kan sende et postkort til James
- Lav gerne en tegning eller sæt et billede på postkortet. Teksten skal være på engelsk

- Send postkortet ind til Hele Verden i Skole, så sørger vi for at James får dem. Se evt. film og billeder fra tidligere år: <http://heleverdeniskole.dk/postkort/>
Hele Verden i Skole
Oxfam IBIS
Vesterbrogade 2b
1620 København V.

James i den varme stol

Under borgerkrigen var James børnesoldat i to år. Det fortæller han lidt om i portrættet i LæseRaketten. Men der er også meget, vi ikke får at vide. Ved hjælp af "den varme stol" kan I prøve at "fylde de tomme huller."

- Lad hver elev formulere 3-5 gode spørgsmål til James
- Gennemfør et par runder med 2-3 forskellige elever i den varme stol. Det er vigtigt, at eleverne i den varme stol forsøger at leve sig ind i James' historie så godt som muligt
- Når I er færdige med den varme stol, kan I samle sammen på elevernes spørgsmål og svar i klassen

Den dag James flygter fra Gojam

Eleverne skal skrive en historie om den dag, James flygtede. Historien skal skrives i jeg-form og om morgenen, når James vågner. Som forberedelse har eleverne læst portrættet i LæseRaketten, set filmen på hjemmesiden og evt. lavet opgaven med James i den varme stol.

Tapitha:

Tag et kig i krystalkuglen

Tapitha har en drøm om, hvad der skal ske i fremtiden. Hun vil gerne være lærer og tage sin uddannelse i Juba. Hun kunne også godt tænke sig at se mere af verden.

- Lad eleverne skrive et essay eller en historie om Tapithas liv om 5 eller 10 år. (Se pdf om at skrive essay: <http://heleverdeniskole.dk/til-laereren/laerervejledning-og-opgaver-Sydsudan/>)

Skriv i Tapithas dagbog

Lad eleverne skrive et eller flere afsnit i Tapithas dagbog. Prøv at få hendes tanker og følelser med.

- Eleverne kan evt. lade sig inspirere af følgende spørgsmål:
  - Hvad tænker hun på, når hun vågner om morgenen
  - Hvad synes hun om at arbejde i huset?
  - Hvad lærer hun i skolen?
  - Hvad drømmer hun om i fremtiden?
- Dagbogen kan evt. afleveres som en stil

En paneldiskussion om piger og uddannelse

I portrættet om Tapitha fortæller skoleinspektøren i Ganyliel om arbejdet med at beholde pigerne i skolerne. Lad eleverne forberede sig til en paneldiskussion. Som forberedelse har eleverne læst om Tapitha i LæseRaketten, set filmen på hjemmesiden og eventuelt også denne artikel:

<http://heleverdeniskole.dk/laeseraketten/nar-piger-ikke-gar-i-skole/>

- De kan f.eks. svare på disse spørgsmål hver for sig eller i mindre grupper:
  - Hvorfor er det vigtigt at gå i skole?
  - Hvorfor er det vigtigt, at piger kommer i skole?
  - Hvad tænker I om, at nogle børn i verden ikke kommer i skole?
  - Hvorfor tror I, mange børn i Sydsudan ikke kommer i skole?
  - Hvordan tror I, deres hverdag ser ud – hvad laver de?
  - Hvordan ville jeres hverdag se ud, hvis I ikke gik i skole?
  - Hvad betyder det, at uddannelse er en rettighed?
  - Hvad mener I, der skal gøres for at beholde pigerne i skolen?
  - Kan uddannelse være med til at skabe fred i Sydsudan og i verden? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Organiser paneldiskussionen så 4-5 elever er panel. Hver paneldeltager har ét minut til et kort oplæg. Resten af klassen er publikum og kan efterfølgende stille spørgsmål. (Læreren er ordstyrer).
- Som afslutning kan I finde ud af, hvilke synspunkter der har størst opbakning i klassen.

En opgave om Børnekonventionen:

I 1989 formulerede FN Børnekonventionen for at sætte ekstra fokus på beskyttelse af børn verden over.

- Lad eleverne læse Børnekonventionen – de kan bruge denne udgave fra Børnerådets hjemmeside: <http://www.boerneraadet.dk/boernekonventionen/forkortet-udgave-af-fns-boernekonvention>
- Læs portrætterne af Ngor og Chan, Simon og Samuel samt James i LæseRaketten
- Giv jeres vurdering af deres liv i forhold til Børnekonventionens artikler
- I kan evt. læse mere om børns rettigheder på vores hjemmeside: <http://heleverdeniskole.dk/bornharrettigheder/>